

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku A. T. z dnia 21 maja 2018 r. odmówił prawa do wznowienia postępowania w zakresie ponownego ustalenia wysokości świadczenia. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie złożył nowych dowodów oraz nie ujawnił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 8 stycznia 2014 r. dlatego brak podstaw do wznowienia postępowania w sprawie emerytury przyznanej od 30 listopada 2011 r. prawomocną decyzją.

/decyzja – plik II akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 10 lipca 2018 r. złożył wnioskodawca A. T. i zaskarżonej decyzji zarzucił:

- odrzucenie wniosku o ponowne rozpatrzenie prawa do zwiększenia emerytury za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...),

- nieprzyjęcie dodatku funkcjonalnego 500 zł miesięcznie do wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w Wydziale Finansowym P.P.R.N. w Ł..

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji.

/odwołanie – k. 3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 8/

Na rozprawie w dniu 12 lutego 2019 r. wnioskodawca poparł odwołanie i wniósł o zaliczenie dodatku do pensji z tytułu pracy w charakterze rewidenta, który był wypłacany z Urzędu Wojewódzkiego w czasie pracy w Urzędzie Skarbowym. W Wydziale Finansowym pobierał wynagrodzenie za pracę, a dodatek miał przyznany przez Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Skarbowego. Prowadził dziennik pracy rewidenta, który oddał do Dyrektora Wojewódzkiego Wydziału Finansowego. Dziennika nie ma, ponieważ został zabrany przez SB. W 1999 r. wraz z żoną kupił gospodarstwo rolne. Płacił składki w KRUS. Po trzech latach zachorował i otrzymywał rentę z ZUS. Obecnie pobiera emeryturę z ZUS. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/protokół rozprawy z dnia 12 lutego 2019 r. – 00:01:56 – 00:11:19, 00:12:24 – 00:16:33 – płyta CD – k. 23/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

A. T. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją zaliczkową z dnia 14 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku A. T. z dnia 7 listopada 2011 r. przyznał wnioskodawcy emeryturę od 30 listopada 2011 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru składek przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 67,63%.

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 27 lat, 4 miesiące okresów składkowych oraz 4 miesiące okresów nieskładkowych.

/decyzja – plik I akt ZUS/

Decyzją ostateczną z dnia 22 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przeliczył emeryturę ubezpieczonego od 30 listopada 2011 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru składek przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 69,38%.

/decyzja – plik I akt ZUS/

Ubezpieczony w dniu 17 grudnia 2013 r. złożył wniosek o przeliczenie emerytury załączając zaświadczenie z KRUS dotyczące okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz wysokości opłacanych składek, a także pismo, z którego wynika, że powierzono ubezpieczonemu funkcję rewidenta i przyznano wynagrodzeni funkcyjne w wysokości 500 zł.

/wniosek – k. 26 plik I akt ZUS, zaświadczenie – k. 27 plik I akt ZUS, zlecenie – k. 28 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 8 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 grudnia 2013 r. o uwzględnienie w podstawie wymiaru dodatkowego składnika wynagrodzenia, ponownie ustalił wysokość emerytury od 1 grudnia 2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 75,47%. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 27 lat, 4 miesiące okresów składkowych oraz 4 miesiące okresów nieskładkowych.

/decyzja – k. 40 – 42 plik I akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony i wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 677/14 oddalił odwołanie w zakresie prawa do zwiększenia emerytury za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...), Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) oraz zaliczenia do stażu okresu pobierania renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, umorzył postępowanie w pozostałej części. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że A. T. ma przyznane prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 grudnia 2011 r. na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2008 r., Nr 50, poz. 291 z późn. zm). Przy ustalaniu prawa do przedmiotowego świadczenia okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wnioskodawcy od 16 lipca 1999 r. do 30 sierpnia 2002 r. został zaliczony do okresów, od których zależy prawo do emerytury na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Natomiast decyzją z dnia 22 lutego 2012 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał jedynie wypłatę emerytury rolniczej a nie pozbawił ubezpieczonego prawa do tego świadczenia. W tym stanie rzeczy uznać należy, że brak jest podstaw do jednoczesnego uwzględnienia okresów ubezpieczenia społecznego rolników wnioskodawcy do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do świadczenia w systemie rolniczym oraz w systemie pracowniczym. Sąd wskazał nadto, że w przedmiotowej sprawie A. T. w dniu 16 kwietnia 2015 r. cofnął swoje odwołanie w zakresie przyjęcia do ustalenia podstawy wymiaru emerytury wynagrodzenia wynikającego z pisma Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ł. z dnia 6 stycznia 1971 r. zlecającego wnioskodawcy funkcję rewidenta i przyznanie wynagrodzenia funkcyjnego od dnia 1 stycznia 1971 r. w wysokości 500 zł i w tym zakresie Sąd umorzył postępowanie. W ocenie Sądu cofnięcie powództwa we wskazanym zakresie należy uznać za prawnie skuteczne, bowiem nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa, a także nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego. Nie ma bowiem dowodów pozwalających na ustalenie wysokości spornego wynagrodzenia w okresie od 1 stycznia 1971 r. do 28 lutego 1972 r. Jak wynika z pisma Urzędu Miasta Ł. z dnia 12 lutego 2015 r. brak jest akt osobowo – płacowych wnioskodawcy z Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ł.. Poza tym należy podkreślić, że wynagrodzenie to zostało przyznane wnioskodawcy za okres jego zatrudnienia w Prezydium Powiatowej Rady Narodowej przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, które nie było już wówczas pracodawcą wnioskodawcy.

/odwołanie – k. 2 – 3 w aktach VIII U 677/14, wyrok – k. 56 w aktach VIII U 677/14, uzasadnienie – k. 59 – 62 w aktach VIII U 677/14/

Apelację od w/w wyroku złożył ubezpieczony i wyrokiem z dnia 16 lutego 2016 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie III AUa 1158/15 oddalił apelację. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że zasadniczą kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy A. T., pobierającemu emeryturę z powszechnego systemu ubezpieczeń przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...). Odwołujący domagał się również zaliczenia okresu pobierania renty rolniczej jako okresu nieskładkowego oraz uwzględnienia w wysokości emerytury wynagrodzenia funkcyjnego w kwocie 500 zł uzyskiwanego z tytułu zatrudnienia w Wydziale Finansowym Prezydium Powiatowej Rady Narodowej od 1 stycznia 1971 r. do 28 lutego 1972 r. Ubezpieczony obecnie pobiera emeryturę na podstawie art. 27 ustawy o FUS, decyzjami z 14 grudnia 2011 r. i 8 stycznia 2014 r., do której obliczenia nie uwzględniono okresów ubezpieczenia rolniczego. Zauważyć jednak należy, że prawo ubezpieczonego do emerytury rolniczej nie wygasło lecz zostało jedynie wstrzymane w związku z nabyciem emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń. Skoro ubezpieczony nabył prawo i zrealizował prawo do emerytury rolniczej, a prawo to choć zawieszone nadal istnieje, to nie można wykluczyć, że odwołujący będzie chciał w przyszłości podjąć jego wypłatę. Tym samym Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że brak jest podstaw do jednoczesnego uwzględnienia okresów ubezpieczenia społecznego rolników wnioskodawcy do ubezpieczenia, od którego zależy prawo do świadczenia w systemie pracowniczym. Sąd Apelacyjny wskazał nadto, że w okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zasadnie uznał, że cofnięcie odwołania w zakresie uwzględnienia w wysokości emerytury wynagrodzenia funkcyjnego w okresie od 1 stycznia 1971 r. do 28 lutego 1972 r. nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa i nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego. Nie ma również dowodów na ustalenie wysokości spornego wynagrodzenia.

/wyrok – k. 82 w aktach VIII U 677/14, uzasadnienie – k. 85 – 87 w aktach VIII U 677/14/

W dniu 21 maja 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne przeliczenie emerytury.

/wniosek – plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku A. T. z dnia 21 maja 2018 r. odmówił prawa do wznowienia postępowania w zakresie ponownego ustalenia wysokości świadczenia. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie złożył nowych dowodów oraz nie ujawnił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 8 stycznia 2014 r. dlatego brak podstaw do wznowienia postępowania w sprawie emerytury przyznanej od 30 listopada 2011 r. prawomocna decyzją.

/decyzja – plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ZUS załączonych do akt sprawy. Dokumentom zgromadzonym w aktach ZUS Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że są one rzetelne, kompletne i mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2018 r. poz. 1270 z późn. zm.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyła lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do

świadczeń lub ich wysokość, jeżeli: po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że skoro przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w oparciu o wniosek z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to obowiązkiem organu rentowego a następnie Sądu orzekającego, była w pierwszej kolejności ocena, czy wystąpiły określone w tym przepisie przesłanki umożliwiające merytoryczne rozpoznanie wniosku. Należało zatem ustalić i ocenić, czy wnioskodawca przedłożył nowe dowody mogące mieć wpływ na zmianę poprzedniej decyzji z dnia 8 stycznia 2014 r., ewentualnie, czy ujawniły się takie okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mogły rzutować na przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury. Ocena, że przesłanki te nie były spełnione (wnioskodawca po uprawomocnieniu się decyzji z dnia 8 stycznia 2014 r. nie przedłożył nowych dowodów ani nie ujawnił okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do świadczeń) powinna prowadzić do odmowy ponownego ustalenia świadczenia przez organ rentowy oraz oddalenia odwołania przez Sąd, bez potrzeby merytorycznego zbadania wysokości świadczenia przysługującego ubezpieczonemu. Bez spełnienia przesłanek formalnych wniosku z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prowadzenie postępowania dotyczącego merytorycznej oceny wysokości świadczenia, jest bezcelowe i bezprzedmiotowe.

Dokonując wszechstronnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału procesowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skarżący w toku postępowania przed organem rentowym wywołanym ponownym złożeniem wniosku z dnia 21 maja 2018 r. o ustalenie prawa do emerytury, nie spełnił przesłanki wniosku o ponowne ustalenie prawa do emerytury na zasadach określonych w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skarżący nie przedłożył nowych dowodów na potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed uprawomocnieniem się decyzji z dnia 8 stycznia 2014 r., a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia.

Skarżący w toku niniejszego postępowania nie ujawnił również żadnych okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na wysokość emerytury. Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w toku postępowania przed organem rentowym, wywołanego wnioskiem z dnia 21 maja 2018 r., nie zostało ujawnione nic nowego, co dawałoby Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych podstawę do ponownego przeanalizowania sytuacji prawnej wnioskodawcy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ponownego ustalenia emerytury, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację (por. wyrok. Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III UK 150/13, LEX nr 1458793).

Należy wskazać, że ubezpieczony w odwołaniu wniósł o ponowne przeliczenie jego emerytury i zwiększenie emerytury poprzez uwzględnienie okresu opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...) oraz uwzględnienie wynagrodzenia funkcyjnego w wysokości 500 zł za okres od 1 stycznia 1971 r. do 28 lutego 1972 r.

Zgodnie z §21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja niewątpliwie wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, iż zarówno okres zatrudnienia jak i wysokość uzyskiwanego uposażenia nie może być wykazana w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNAPIUS 1998/11/342, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997-03-04, III AUa 105/97 opubl: OSA w W. rok 1997, Nr. 2, poz. 7; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 1993-08-18, III AUr 294/93 opubl: P.. Sąd. rok 1994, Nr. 3, poz. 6/.

Przyjąć zatem trzeba, iż w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (sporne czy też niemożliwe do udowodnienia przy pomocy dowodu z dokumentu) mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, które Sąd uzna za pożądane i celowe, co wynika także z treści przepisu art. 473 k.p.c. Mając to na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej okresami zatrudnienia wnioskodawcy.

W toku niniejszego postępowania ustalono, że brak jest dowodów (dokumentów potwierdzających regularne wykonywanie czynności rewidenta – dziennika do prowadzenia spraw) pozwalających na ustalenie wysokości spornego wynagrodzenia (500 zł) ubezpieczonego w okresie od 1 stycznia 1971 r. do 28 lutego 1972 r. Jak wynika z pisma Urzędu Miasta Ł. z dnia 12 lutego 2015 r. brak jest akt osobowo – płacowych wnioskodawcy z Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ł..

Natomiast jeśli chodzi o przeliczenie emerytury ubezpieczonego z powszechnego systemu ubezpieczeń i zwiększenie jej z tytułu opłacania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (...) w okresie od 16 lipca 1999 r. do 31 grudnia 2002 r. to należy wskazać, że kwestia ta już była przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Łodzi, który wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 677/14 oddalił odwołanie wnioskodawcy w zakresie prawa do zwiększenia emerytury za okres opłacania składek na (...) i umorzył postępowanie w pozostałej części na skutek cofnięcia odwołania wnioskodawcy (o uwzględnienie przy wyliczaniu wysokości emerytury wynagrodzenia funkcyjnego w wysokości 500 zł w okresie od 1 stycznia 1971 r. do 28 lutego 1972 r.). Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 16 lutego 2016 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1158/15 oddalił apelację wnioskodawcy od w/w wyroku.

A zatem Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie jest związany w/w prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w sprawie sygn. akt VIII U 677/14, zgodnie z art. 365 § 1 kpc. W myśl tego przepisu, orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

W konsekwencji decyzję organu rentowego z dnia 8 czerwca 2018 r. uznać należy za prawidłową bowiem w chwili jej wydawania nie zachodziły przesłanki z art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na uwadze odwołanie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu.

K.K.-W.